

[Statsministeren]

Formålet med alle de foranstaltninger, jeg her har omtalt, er naturligvis at få mere gang i produktionen på vore arbejdspladser, så vi kan få fjernet den utryghed og det mismod, som gør dagligdagen mere håbløs for mange mennesker, end den behøver at være.

Men det vil samtidig bidrage stærkt til at løse det andet store problem, vi har foran os.

Det finanslovsforslag, som blev fremsat af den tidligere regering, viste et underskud på 74 mia kr. Vi har gennemgået tallene, og forudsætningerne peger på, at et underskud på ca. 80 mia kr. er mere realistisk.

Men det er jo udtryk for en helt uholdbar situation. Hvis vi ikke nu bryder væksten i underskuddet, vil alene stigningen i statens rentebyrde føre os ind i en fortsat og selvforstærkende vækst i statens underskud. Samtidig er det en belastning for Danmarks kreditværdighed.

En forøgelse af skattetrykket anser den nye regering ikke for at være et egnet middel til at få underskuddet bragt ned.

Det er derfor, det haster med at få gennemført tilstrækkelig store besparelser på de offentlige budgetter.

Regeringen fremsætter nu forslag til – og beslutninger om – besparelser på de offentlige budgetter på 20 mia kr. i 1983 og ca. 37,5 mia kr. i 1984. Det er store tal, men de er nødvendige.

En væsentlig del af besparelserne vil vedrøre overførselsindkomsterne, hvor vi bl.a. foreslår en trinvis sænkning af dagpenge-maksimum fra 90 til 80 pct., indførelse af én karensdag for sygedagpenge og sygeløn og forhøjelse af arbejdsgivernes og de forsikredes bidrag til arbejdsløsheds-kasserne.

En del af besparelserne nødvendiggør en vis sænkning af det offentlige serviceniveau og forøget brugerbetaling inden for forskellige områder.

De offentlige virksomheders underskud vil vi søge bragt ned gennem besparelser og takstforhøjelser.

Der vil ske en reduktion også af erhvervsstøtte, af boligstøtte og af beskæftigelsesordninger.

Den afdæmpning i indkomstudviklingen, regeringen sigter mod, vil formindske udgifterne til offentlige lønninger, til dagpenge, til uddannelsesstøtten og til sociale pensioner.

Der vil blive opnået besparelser gennem effektiviseringer, gennem omlægninger og gennem omprioriteringer.

Andre besparelser kan vi opnå ved at tynde ud i det net af cirkulærer, som belaster både den offentlige forvaltning og borgerne. Det kan bidrage til at øge produktiviteten i forvaltningen – det er også godt – og ude hos borgerne. Unødige eller unødigt strenge reguleringer ser vi som en uønsket begrænsning af borgernes handlefrihed.

Det gælder også i forhold til kommunerne. Store kommunal frihed mener vi vil styrke ansvarsfølelsen og viljen til at være med til at bære de fælles byrder.

Mange kommuner er i vanskeligheder – det ved vi – skattegrundlaget kan ikke længe-re følge med til det voksende udgiftspres.

Det er et problem, regeringen har forståelse for. Den eneste udvej, vi kan anvise, er, at presset på udgifterne må mindskes. Vi kan hjælpe kommunerne ved at se kritisk på cirkulærer og på bestemmelser, der unødigt forøger udgifterne, og vi har bedt kommunerne om i deres forvaltninger at se på, hvor der er cirkulærer og bestemmelser, som i særlig grad virker forsinkende og fordyrende.

I dag forvalter kommunerne faktisk over halvdelen af de offentlige udgifter. Dette er altså vigtigt. Store dele finansieres gennem generelle tilskud eller gennem refusioner fra staten. Dette område må nødvendigvis indtages, når staten skal til at reducere sine udgifter så stærkt, som det nu er blevet nødvendigt.

Regeringen vil derfor foreslå besparelser, som gør det muligt at nedsætte tilskuddene til kommunerne med 3 mia kr. i 1983 og med 6 mia kr. i 1984. Der vil selvfølgelig blive optaget forhandlinger med kommunerne om dette.

På baggrund af, at regeringens indkomstpolitiske foranstaltninger også omfatter de offentligt ansattes pensioner, finder regeringen det rimeligt, at andre pensionsordninger også bidrager til den økonomiske sanering. Derfor indføres for 1983 og 1984 en midlertidig ordning, hvorefter pensionskasser, forsikringsselskaber m.v. bidrager med ca. 4 mia kr. i 1983 og et lidt større beløb i 1984.

Jeg har her omtalt de største samlede poster i vore spareforslag. Folketinget vil naturligvis blive orienteret om alle områderne hurtigt. Der omdeles, når min tale er